

Olie tast vissenlever aan

Het olielek in de Golf van Mexico spuwt per dag zo'n 800 duizend liter olie in zee. Volgens ecotoxicoloog John Schobben, hoofd van de afdeling Milieu bij Imares, is deze olieramp anders dan anderen: 'De milieueffecten zijn deels veel minder zichtbaar.'

'Bij deze olieramp springt de drijvende olielaag het meest in het oog. Vogels die besmeurd raken met olie zijn ten dode opgeschreven. Ze verliezen hun drijf- en vliegvermogen, en hun veren isoleren niet meer. Maar de onzichtbare effecten zouden wel eens net zo ernstig kunnen zijn. De olie waar we hier mee te maken hebben, is een lichte olie. Dat wil zeggen dat er minder teer in zit, maar meer relatief goed oplosbare verbindingen zoals de beruchte PAK's. Doordat de olie vanuit het lek op de oceanobodem, anderhalve kilometer naar de oppervlakte stroomt, lossen die PAK's op in het zeewater. Ze komen dan vooral in schelpdieren en vissen terecht. Doordat vissen deze stoffen omzetten, ontstaan afbraakproducten die tumoren in de vissenlever kunnen veroorzaken.

'Ik denk dat de Amerikanen goed bezig zijn met de bestrijding. Ze zetten schermen neer voor de kust om de drijvende oliefilm uit de kwetsbare moerassen te houden. Ook proberen ze met zeepachtige middelen de olie op te lossen. Dat is goed voor de vogels, maar je verplaatst het probleem zo naar vissen en schelpdieren. De olie-emulsie die zo ontstaat, heeft grote gevolgen voor waterfilteraars, zoals mosselen en oesters. Oesterbanken zullen mogelijk worden aangetast. Een tijdelijk verbod op de vangst van schelpdieren is waarschijnlijk. Voordat het zeeleven zich weer heeft hersteld, duurt het zeker een jaar of zes.

'Als je boren langs de kust toestaat, accepteer je als maatschappij dat het een keer mis kan gaan. Het effect van een ongeluk is in sommige kwetsbare gebieden wel erg groot. De Mississippi-delta, die nu door olie wordt bedreigd, is ecologisch een erg waardevol gebied. Als je dan vijftig tot tachtig kilometer daarvandaan gaat boren, neem je een risico. 'Je moet je risicoanalyses goed doorrekenen. Ook mogelijke alternatieven om juist op een bepaalde plek te boren, moeten aan bod komen. Strenge regels en het naleven van die regels zijn essentieel om voor de kust verantwoord naar olie te zoeken.' **HW**